

Uchwała Nr 4200.III.114.2025

III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 31 lipca 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości wykupu przez miasto Radlin obligacji na łączną kwotę 6.000.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **uchwala**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o możliwości wykupu przez miasto Radlin obligacji na łączną kwotę 6.000.000 zł.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości wykupu obligacji przez miasto Radlin została wydana w oparciu o materiały obrazujące aktualną sytuację finansową miasta oraz prognozę sytuacji finansowej w okresie obejmującym spłatę zobowiązania.

Podstawą emisji obligacji jest Uchwała Rady Miejskiej w Radlinie Nr S.0007.035.2025 z dnia 24 czerwca 2025 roku w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.

Zgodnie z uchwałą, miasto Radlin wyemituje obligacje komunalne na okaziciela w łącznej liczbie 6.000 sztuk o wartości nominalnej 1.000 zł każda, na łączną kwotę 6.000.000 zł.

Emisja obligacji nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do jednego adresata. Obligacje nie będą zabezpieczone.

Emisja obligacji ma na celu pokrycie planowanego deficytu budżetowego w 2025 roku oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Obligacje zostaną wyemitowane w 2025 roku w trzech seriach:

- a) seria A25 na kwotę 2.000.000 zł,
- b) seria B25 na kwotę 2.000.000 zł,
- c) seria C25 na kwotę 2.000.000 zł.

Cena emisji jednej obligacji będzie równa 1.000 zł.

Obligacje zostaną wykupione z dochodów własnych budżetu miasta Radlin. Wydatki związane z przeprowadzeniem emisji i wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych budżetu miasta Radlin.

Obligacje zostaną wykupione przez miasto Radlin w następujących terminach:

- a) obligacje serii A25 w 2040 roku,
- b) obligacje serii B25 w 2040 roku,
- c) obligacje serii C25 w 2040 roku.

Obligacje zostaną wykupione według wartości nominalnej.

Opinia o możliwości wykupu obligacji została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej miasta Radlin, w wyniku której ustalono, co następuje:

Budżet na 2025 rok, po zmianach, zakłada:

- dochody w wysokości 133.512.081,05 zł,
- wydatki w wysokości 135.689.563,49 zł,
- deficyt wynoszący - 2.177.482,44 zł,
- przychody w wysokości 8.077.482,44 zł (w tym przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 6.000.000,00 zł, wolnych środków w kwocie 649.619,62 zł oraz przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 1.427.862,82 zł),
- rozchody w wysokości 5.900.000,00 zł (spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów).

Budżet na 2025 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.). Także w kolejnych latach relacja ta ma zostać zachowana.

W uchwale Nr S.0007.104.2024 Rady Miejskiej w Radlinie z dnia 19 grudnia 2024 roku w sprawie budżetu Miasta Radlina na rok 2025, po zmianach, ustalono maksymalny limit zobowiązań z tytułu sprzedaży papierów wartościowych (emisja obligacji) w kwocie 6.000.000 zł. Kwota obligacji będących przedmiotem niniejszej opinii mieści się w ustalonym limicie.

Rada Miejska w Radlinie podjęła również Uchwałę Nr S.0007.105.2024 z dnia 19 grudnia 2024 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata od 2025 do 2040. W wieloletniej prognozie finansowej zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi wykupu obligacji, których dotyczy niniejsza opinia. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty zobowiązania oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych zobowiązań. Miasto nie udzielało poręczeń.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny wskaźnik ustalony dla danego roku.

Przy opiniowaniu Skład Orzekający uwzględnił sposób ustalenia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w sposób wynikający ze stanu prawnego oraz wzoru wieloletniej prognozy finansowej obowiązującego w dniu podjęcia uchwały o emisji obligacji.

Dokonując analizy kształtowania się tej relacji Skład Orzekający stwierdził, że **dla Miasta Radlin w latach 2025 - 2028, planowane obciążenie spłatą długu jest wyższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty**, ustalony dla tego roku.

Obciążenie spłatą długu kształtować się ma w tym okresie następująco:

- w 2025 roku wyniesie 8,93% przy maksymalnym możliwym poziomie 4,49%,
- w 2026 roku wyniesie 6,01% przy maksymalnym możliwym poziomie 4,07%
- w 2027 roku wyniesie 5,83% przy maksymalnym możliwym poziomie 4,82%
- w 2028 roku wyniesie 5,57% przy maksymalnym możliwym poziomie 5,40%.

Dokonując analizy kształtowania się tej relacji Skład Orzekający stwierdził, że dla miasta Radlin w roku 2040, tj. w roku wykupu obligacji, planowane obciążenie spłatą długu jest w tym roku niższe niż maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty, ustalony dla tego roku. Natomiast **miasto Radlin nie spełnia powyższej relacji w latach 2025-2028, tj. w roku emisji obligacji komunalnych przez miasto oraz kolejnych 3 latach.**

Skład Orzekający oceniał możliwość Miasta Radlin do zadłużania w świetle art. 296c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych, relacja planowanego długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego kształtuje się na wysokim poziomie tj. odpowiednio w 2025r. – 66,26%, w 2026r. – 59,66%, 2027r. -54,38%, 2028r. – 49,32%. Zatem

Gmina spełnia wymóg określony w przepisach art 296c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych.

Zgodnie z założeniami obecnie obowiązującej wieloletniej prognozy finansowej po zmianach, relacja planowanego długu Miasta Radlin w stosunku do planowanych dochodów ogółem wynosi odpowiednio na koniec 2025r. – 54,9%, 2026 r. – 53,1%, 2027r. – 49,8%. W ocenie Składu Orzekającego relację planowanego zadłużenia Miasta do dochodów ogółem należy uznać jako wysoką. Nominalna wartość długu, zgodnie z przedłożoną prognozą powinna zmniejszać się począwszy od końca 2026 roku.

Skład Orzekający zastrzega jednocześnie, że dane prezentowane w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, na podstawie których obliczana jest relacja z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych budzą wątpliwości co do ich realistyczności. Skład zwraca uwagę przede wszystkim na planowane kwoty nadwyżki operacyjnej, która na 2025 r. miała wynieść 6.664.100,00 zł, a po zmianach wg stanu na 30 czerwca 2025r. wynosi 4.942.667 zł natomiast uzyskana na 30 czerwca 2025 r. to 4.745.202,72 zł. Na kolejne lata nadwyżka operacyjna jest prognozowana na poziomie ok. 10 mln. zł. Zdaniem Składu Orzekającego przyjęcie tak optymistycznych założeń nie znajduje uzasadnienia analizując dane historyczne. Skład Orzekający wskazuje, że w latach 2022 r. - 2024 miasto wykonało budżety gdzie deficyt operacyjny wyniósł odpowiednio 3.207.287,36 zł, 8.189.613,14 zł i 5.607.764,17 zł, których miasto nie było w stanie pokryć odpowiednią wielkością przychodów. W tej sytuacji Skład Orzekający ocenia, że mało prawdopodobne jest osiągnięcie w 2025 roku i latach kolejnych nadwyżki operacyjnej w kwotach prezentowanych w wieloletniej prognozie finansowej. Zgodnie z art. 296a ust 2 ustawy o finansach publicznych w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Zdaniem Składu istnieje ryzyko, że na koniec 2029 roku suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach może być wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

W ocenie Składu Orzekającego niepożądanym zjawiskiem jest wystąpienie deficytu operacyjnego za rok 2024 w wysokości 5.607.764,17 zł, bowiem skutkuje to mniejszymi możliwościami obsługi istniejącego zadłużenia. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem jest jednym z najistotniejszych wskaźników przy ocenie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Dodatnia wartość wyniku bieżącego wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki samorządu terytorialnego do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących, zaś sam dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna) daje jednostce samorządu terytorialnego możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych – zarówno bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne. Niepewność i niestabilność otoczenia makroekonomicznego może wpływać na wysokość uzyskiwanych nadwyżek w latach kolejnych, co w konsekwencji może wpływać na możliwość obsługi istniejącego zadłużenia. Skład Orzekający

wskazuje na konieczność podjęcia działań, które umożliwią uzyskanie nadwyżek operacyjnych na zakładanym poziomie.

Skład Orzekający negatywnie ocenia strukturę budżetu Miasta, która nie pozwala na wypracowanie nadwyżki operacyjnej i wskazuje, że sytuacja taka powinna budzić szczególny niepokój organów Miasta, które powinny podjąć niezbędne działania zmierzające do rozwiązania tego problemu. Wykazana nadwyżka operacyjna w sprawozdaniu RB NDS za I półrocze w kwocie 4.745.202,72 zł nie daje podstaw do stwierdzenia, że będzie to sytuacja trwała i stabilna w przyszłych okresach.

W opinii Składu Orzekającego, mając na uwadze sytuację finansową Miasta organ stanowiący powinien rozważyć w dokonanie takiej korekty wydatków, w szczególności bieżących, której efektem będzie uzyskiwanie nadwyżek operacyjnych w obecnym jak i przyszłych budżetach, co jest warunkiem niezbędnym do zachowania w 2026 roku i latach kolejnych relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych i zapewnienia obsługi posiadanego długu.

W ocenie Składu Orzekającego, na dzień wydawania opinii, zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania z tytułu emisji obligacji nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez miasto Radlin w roku budżetowym oraz latach następnych.

Równocześnie Skład Orzekający zastrzega, że w przypadku wystąpienia nowych okoliczności dotąd nieznanych, sytuacja finansowa miasta Radlina może ulec zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł jak w § 1.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca III Składu Orzekającego

Teresa Jarczyk